

Azonosító	A bejelentés tartalmi kivonata	Státusz	Vizsgálat eredménye
1347356	<p>Bejelentő a budapesti kereszteződések közterület-felügyelet által üzemeltetett kameráinak felvételei alapján kiszabott közigazgatási bírságokat, az eljárás módját kifogásolja.</p>	lezárt	<p>A Belügyminisztérium a – közterület-felügyeletnek a közúti közlekedési szabályszegés miatt a gépjárművezető távollétében, kizárólag kamerafelvételek alapján alkalmazott közigazgatási bírságolási gyakorlata tárgyában érkezett – közérdekű bejelentésre válaszul megküldte az önkormányzatoknak írt és megküldött tájékoztató levelet, valamint annak jogi háttérét bemutató, a szabályozási és koordinációs helyettes államtitkár asszony által készített feljegyzést.</p> <p>Tekintettel arra, hogy az elmúlt időszakban számos – egymásnak ellentmondó – állásfoglalás jelent meg a közterület-felügyeletnek által kizárólag kamerafelvételek alapján, a gépjármű üzemeltetőjével szemben kiszabott bírságok alkalmazásával kapcsolatban, a belügyminiszter 2017 májusában felhívta a figyelmét a polgármestereknek a közúti közlekedéssel összefüggő egyes szabályszegések miatt a gépjárművezető távollétében alkalmazható bírságokkal kapcsolatos eljárás szabályaira. A belügyminiszter levelében arra kérte a polgármestereket, hogy ismertessék a megfelelő eljárási rendet a közterület-felügyeletekkel.</p> <p>A közterület-felügyelő a hatáskörébe tartozó jogsértések észlelése esetén intézkedik.</p> <p>A közúti közlekedési szabályszegésekkel kapcsolatban</p> <ol style="list-style-type: none"> a) a közterület-felügyelő szabálysértési helyszíni bírság kiszabására jogosult, b) a behajtási tilalomra, a korlátozott övezetre (zóna), a kötelező haladási irányra vonatkozó egyes szabályok megsértése miatt jogosult a közigazgatási bírságot a helyszínen (a járművezető elismerése esetén) kiszabni. <p>Amennyiben a helyszíni intézkedés során a járművezető a szabályszegést vitatja, a közterület-felügyelő maga nem járhat el, és szabálysértési vagy közigazgatási hatósági eljárást kell kezdeményeznie a rendőrségnél.</p> <p>Mindkét eljárásban, ha a közúti forgalomban történő ellenőrzés során a szabályszegést elkövető személye a helyszínen nem válik ismertté (mert a helyszínt az elkövető az intézkedésre jogosult odaérkezéséig elhagyta) a bírságot a gépjármű forgalmi rendszáma alapján megállapított üzemeltetővel szemben is ki lehet szabni.</p> <p>A végrehajtási rendeletek rendelkeznek arról, hogy a gépjárművezető távollétében akkor szabható ki bírság a jármű üzemeltetőjével szemben,</p>

		<p>ha a helyszíni intézkedés során a jármű szélvédőjén, vagy egyéb jól látható helyen értesítést helyezett el az intézkedést foganatosító személy.</p> <p>Az észlelés, vagy a bírság alkalmazásának szempontjából tehát teljesen lényegtelen, hogy a szabályszegésről kamerafelvétel készült-e, illetve, hogy a kamera milyen technikai feltételekkel rendelkezik. Amennyiben a szabályszegésről felvétel készült, az kizárólag a bizonyítási eljárásban bír relevanciával.</p> <p>Fentiekre tekintettel amennyiben a felügyelő a szabályszegést kizárólag technikai úton észleli és nincs mód az értesítés elhelyezésére, a felügyelő a bizonyítékok (képfelvétel) csatolásával eljárást kezdeményez az eljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező rendőrségnél.</p> <p>A vonatkozó jogszabályokat tartalmazó feljegyzésben a szabályozási és koordinációs helyettes államtitkár az alábbiakról adott tájékoztatást.</p> <p>I.</p> <p>A helyi önkormányzat által létrehozott közterület-felügyelet a közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Kftv.) 17/A. §-a szerint „a felügyelő a feladatkörébe tartozó, a Kkt.-ban meghatározott közlekedési szabályszegés esetén jogosult a Kkt. 20. § (4a) és a (4b) bekezdésében meghatározott közigazgatási bírságot alkalmazni.”</p> <p>Fentiek alapján két esetet határoz meg a Kftv.:</p> <ol style="list-style-type: none">1. A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 20. § (4a) bekezdése egyértelműen fogalmazza meg, hogy a közúti forgalomban történő ellenőrzés során, ha – többek között – a behajtási tilalomra, a korlátozott övezetre (zóna), a kötelező haladási irányra vonatkozó egyes szabályok megsértése miatt az elkövető személye a helyszínen megállapítást nyer, a hatóság eljáró tagja határozathozatal nélkül szabja ki a bírságot és döntését közli az elkövetővel. Ha az elkövető a jogsértés tényét nem vitatja, a döntéssel szemben fellebbezésnek nincs helye, amelyről az ügyfelet a helyszínen tájékoztatni kell.2. Hasonlóan a szabálysértési jogban is létező, a gépjárművezető távollétében kiszabható szabálysértési helyszíni bírságnál, a Kkt. 20. § (4b) bekezdése is lehetővé teszi, hogy a közúti forgalomban történő ellenőrzés során, ha – kizárólag – a behajtási tilalomra, a korlátozott övezetre (zóna), a kötelező haladási irányra vonatkozó egyes szabályok megsértése miatt az elkövető személye a helyszínen nem válik ismertté és a szabályszegést a külön jogszabályban meghatározott technikai eszközzel nem rögzítették, a bírságot a
--	--	--

			<p>gépjármű forgalmi rendszáma alapján megállapított üzemben tartóval szemben kell kiszabni. Ilyenkor az üzemben tartó címére kell a kiszabott összeget tartalmazó csekkszelvényt megküldeni.</p> <p>Mindkét esetben törvény rögzíti, hogy az intézkedésre a helyszínen kerül sor, így ez a szövegrész nem hagyható figyelmen kívül.</p> <p>A törvényhez tartozó végrehajtási rendeletek a törvényi szabályozást kiegészítik, azok alkalmazása nem vagylagos.</p> <p>II.</p> <p>A tárgykört érintően az egyes közúti közlekedési szabályokra vonatkozó rendelkezések megsértésével kapcsolatos bírsággal összefüggő hatósági feladatokról, a bírságok kivetésének részletes szabályairól és a bírságok felhasználásának rendjéről szóló 42/2011. (VIII. 11.) NFM rendelet (a továbbiakban: NFM rendelet) bír relevanciával, aminek a 8/A. § (3) bekezdése kötelezően írja elő, hogy a gépjárművezető távollétében alkalmazott közigazgatási bírságolásról a jármű szélvédőjére, amennyiben az nem lehetséges egyéb helyen jól látható módon értesítést kell elhelyezni.</p> <p>Az idézett jogszabályi rendelkezés egy olyan összetett mondatot tartalmaz, ami azt írja elő, hogy amennyiben a jármű szélvédőjén nem lehet (mert például nincs), akkor egyéb helyen (például hátsó- vagy oldalüveg, kormánykerék, vezető oldali ajtó, ezt a helyszínen kell eldönteni), de jól látható módon kell az értesítést elhelyezni a járművön.</p> <p>III.</p> <p>A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 12. § (1) bekezdés e) pontja szerint hatósági eljárást törvény vagy kormányrendelet közigazgatási hatósági jogkör gyakorlására feljogosított egyéb szervezetet is feljogosíthat, így ebben az értelemben a közterület-felügyetek bírság kiszabási eljárására a Ket. szabályait kell alkalmazni.</p> <p>A Ket. és a Kftv. 17/A.§ hatáskör kijelölő szabálya alapján egyértelmű, hogy a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatására nem, kizárólag a közigazgatási bírság helyszíni alkalmazására rendelkezik hatáskörrel a közterület-felügyelet.</p> <p>Amennyiben a helyszínen a – Kkt. 20. § (4a) bekezdés szerinti esetben – szabályszegést elkövető személy a szabályszegést vitatja, a közterület-felügyelet további eljárást nem folytathat, a rendelkezésre álló bizonyítékok csatolásával eljárást kell kezdeményeznie az eljárás lefolytatására kijelölt rendőrségnél.</p>
--	--	--	--

Ugyanezen eset áll fent a járművön történő értesítés elhelyezését követően – a Kkt. 20. § (4b) bekezdés szerinti esetben – a jármű üzemeltetőjével szemben alkalmazott közigazgatási bírsággal is, ha azt az üzemeltető nem veszi tudomásul, vagy a bírságot nem fizeti meg.

A közterület-felügyeletnek eljárást kell kezdeményeznie, így a közterület-felügyelet hatáskörébe utalt közigazgatási hatósági eljárás véget ér.

Ezt követően a közigazgatási hatósági eljárást a rendőrség már a hatáskörébe tartozóan folytatja le és nem a közterület-felügyeletnek biztosított (helyszíni közigazgatási bírság alkalmazására jogosító) hatósági jogkörében.

A jogszabály a „kell” szóval kötelezően írja elő az értesítés alkalmazását, annak elmulasztásának szankcionálását a közigazgatási jogban a Ket. tartalmazza, amikor kimondja a közigazgatási döntés semmiségét (hatáskörén kívül járt el a közterület-felügyelet), vagy jogszabálysértésre hivatkozással rendelkezik a közigazgatási hatóság hivatalbóli döntés-felülvizsgálatáról.

IV.

A Kftv. 7. § (6) bekezdése rendelkezik arról, hogy a Kftv. 7. § (2) és (3) bekezdésben foglaltak alapján készített felvétel a rögzítés helyszínén

- a) elkövetett bűncselekmény vagy szabálysértés miatt indult eljárásban,
- b) elkövetett jogsértés miatt indított közigazgatási hatósági eljárásban,
- c) végzett felügyelői intézkedés jogszerűségének megállapítására irányuló közigazgatási hatósági eljárásban, továbbá
- d) a felvételen szereplő személy által, jogainak gyakorlása érdekében indított eljárásban használható fel.

Teljesen lényegtelen, hogy a szabályszegésről készült-e képfelvétel, mivel sem a Kftv., sem a Kkt. kötelező képkészítési kötelezettséget nem ír elő a közterület-felügyelet hatáskörébe tartozó bírság alkalmazásához, így az esetlegesen készült képfelvételek – a közigazgatási jogban is ismert – bizonyítási eljárásban bírnak relevanciával.

V.

A Kkt-ban meghatározott közúti közlekedési szabályszegésekkel kapcsolatos szankcionálás szabályrendszere – hasonlóan a szabálysértési eljáráshoz – két eljárási típust különböztet meg:

- helyszíni eljárás
- hatósági eljárás (eljárás kezdeményezése alapján).

1. A helyszíni eljárás lényege tehát, hogy a szabályszegés miatt a helyszínen intézkedő ellenőrzésre jogosult (rendőr, közterület-felügyelő) – a

		<p>szabályszegést elkövető beismerése mellett – egy olyan, ún. sommás eljárás keretében alkalmazza a közigazgatási bírságot, ami egy egyszerűsített formai követelményekkel rendelkező közigazgatási hatósági eljárás.</p> <p>Ebben a közigazgatási hatósági eljárásban a közigazgatási hatósági eljárás megindulásával egyidejűleg az ügy jogerősen le is zárul. A közigazgatási döntés egy egyszerűsített, ún. „írásbeli tájékoztatás a közigazgatási bírság helyszíni kiszabásáról és az ügyfél nyilatkozata” alkalmazásával történő bírságkiszabással zárul, ami ellen nincs helye jogorvoslatnak.</p> <p>Abban az esetben, ha a helyszíni intézkedés során a járművezető személye nem válik ismertté, a gépjárművezető távollétében ugyanezen tájékoztatóval szabják ki a bírságot, azzal, hogy a gépjárművön el kell helyezni az értesítést. A gépjármű üzembentartója, ha bármely okból vitatja a bírságot a helyszíni közigazgatási bírság kiszabására jogosult további eljárást nem folytathat, Ket. szerinti bizonyítás, meghallgatás, szemle, idézés stb. eljárást kell kezdeményeznie a rendőrségnél.</p> <p>2. A közúti közlekedési bírsággal kapcsolatos közigazgatási hatósági eljárásra a Kkt. 20. § (2) bekezdés szerint a bírsággal kapcsolatos eljárás lefolytatására – a Kkt. 20. § (11) bekezdésben meghatározott ellenőrzési jogosultsághoz igazodóan – a közlekedési hatóság, a rendőrség, a vámhatóság, a katasztrófavédelmi hatóság, a munkaügyi hatóság és a közterület-felügyeletjogosult.</p> <p>A közterület-felügyelet kizárólag a helyszíni eljárás lefolytatására jogosult (lásd. I. pont), míg a rendőrség közigazgatási hatósági hatáskörét – a helyszíni eljárás lefolytatásának lehetősége mellett – a Rendőrség szerveiről és a Rendőrség szerveinek feladat- és hatásköréről szóló 329/2007. (XII. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 12. § (3) bekezdése állapítja meg és kimondja, hogy a rendőrkapitányság közigazgatási hatáskörében – ellátja a közúti közlekedési bírság kiszabásával kapcsolatos hatósági feladatokat (Ilyen közigazgatási hatósági kijelölése a közterület-felügyeletnek csak a kiemelt nemzeti emlékhellyel, vagy a településképi szabályokkal kapcsolatban van.)</p> <p>A hatásköri szabályok egyértelműsége érdekében az NFM rendelet 2/A. §-ában rögzítésre került, hogy amennyiben a gépjárművezető távollétében alkalmazott, a közterület-felügyelet által kiszabott bírság alkalmazását követően közigazgatási eljárás lefolytatása szükséges, arra a rendőrség jogosult.</p>
--	--	--

		<p>Értelemszerűen a helyszínen az elkövetővel szemben kiszabott közigazgatási bírságnál ez nem releváns, hiszen amennyiben az elkövető nem ismeri el a szabályszegést, a bírság helyszíni alkalmazására nem kerülhet sor.</p> <p>A közterület-felügyelő a Kftv. 1. § (5) bekezdésében meghatározott intézkedési kötelezettségéből fakadóan eljárást kell kezdeményezzen a rendőrségen, amelyet a Korm. rendelet idézett rendelkezése jelölt ki közigazgatási hatóságként ezen ügyekben.</p> <p>VI.</p> <p>Az egyedi közigazgatási hatósági ügyek felett a belügyminiszter a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet értelmében felügyeleti jogkörrel nem rendelkezik, így további intézkedésre nem jogosult.</p> <p>Erre az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény 29. § (1) bekezdése alapján az ügyész van felhatalmazva, aki jogosult ellenőrizni a közigazgatási hatóságok, valamint a bíróságon kívüli más jogalkalmazó szervek által hozott egyedi, bíróság által felül nem bírált jogerős vagy végrehajtható döntések, valamint hatósági intézkedések törvényességét.</p> <p>Az ügyészi fellépésen túl a Ket. 114. § (1) bekezdése biztosítja továbbá a hatóság részére azt, hogy ha hivatalból megállapítja, hogy a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság, a felügyeleti szerv vagy a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság által el nem bírált döntése jogszabályt sért, a döntését módosítsa vagy visszavonja. Erre a hatóság a döntés közlésétől számított egy éven belül jogosult.</p> <p>Amennyiben a hatóság hivatalbóli döntés-felülvizsgálati eljárásában megállapítja, hogy a döntése jogszabályt sért, a döntését visszavonja (módosítja).</p> <p>Ebben az esetben a közigazgatási jog hatálya alá tartozó közlekedési szabályszegésekre előírt két éves elévülési időn belül a rendelkezésre álló bizonyítékok csatolásával eljárást kell kezdeményeznie a hatóságnak a rendőrségnél, aki az eljárást lefolytatja és annak eredményként az elkövetett közlekedési szabályszegés miatt a bírságot az elkövetővel szemben kiszabja.</p>
--	--	---